

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Cu toate răspunsurile lor prompte, pe „visători” îi țineam de obicei prin preajma pichetului. Spre flancurile sectorului dam drumul doar la cei cu urechea fină și cu pas de copoi, ale căror raite prin posturile apropiate și printre patrulare nu mai conteneau. Noaptea, mai ales, tot locul era bătut, iar schimburile obișnuite plecau la ore și pentru intervale de timp diferind cu totul de la o noapte la alta și chiar de la un schimb la altul. Astfel, năvoadele mele prinseră la început cea mai bogată recoltă pe tot batalionul. Primii felicitări. Pe urmă, încetul cu încetul, vânatul se împușină, deși nici acum vămuitoarii de oameni nu s-ar fi putut lăuda că mi-au dejucat sistemul de bază, surprinzând vreo regularitate ori periodicitate în mișcările patrulelor. Recolta se împușină pentru că sectorul devenise periculos.

Eu nu avusesem decât să imprim aceste mișcări plutoanelor mele. Cei doi plutonieri le prinseră și acum ei manevrau de minune. [...] Mă mulțumeam să supraveghez plecările și sosirile, încât îmi rămânea un timp incalculabil pentru cărțile mele.

Mai ales plutonierul Gârneață îmi era de prețios ajutor. Era socotit de toți aghiotantul meu și mâna mea dreaptă. De altminteri, pe el îl lăsam să-mi țină locul, deși era mai tânăr decât plutonierul celălalt, Cebuc, om vrednic și acela, dar care, când striga „trăiți!” sau asculta vreun ordin, nu-și proptea ca Gârneață ochii drept în ochii mei.

Pe când Gârneață era gândul și sufletul meu, dezbrăcat de toate clasele de școală și de toate teancurile de cărți din coliba de scânduri a „comandamentului”, cum era denumită de refugiații de peste fluviu. (Soldații îi spuneau pur și simplu: „bordeiul domnului locotenent”.) Mă vedeam în Gârneață, cum aș fi fost dacă aș fi rămas plugar și m-aș fi reangajat.

Amândoi eram bruni, negricioși, subțiratici și înalți. El era și mai înalt decât mine, dar eu mai subțiratic și mai mlădios decât el. Amândoi aveam fețele lunguiete, dar aveam satisfacția să constat că trăsăturile lui erau mai plate și ochii, la fel de negri, mai puțin mobili.

(Gib I. Mihăescu, **Rusoaica**)

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *vrednic* și *teancuri*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulelor în secvența: *Amândoi eram bruni, negricioși, subțiratici și înalți*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *carte*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Mai ales plutonierul Gârneață îmi era de prețios ajutor. Era socotit de toți aghiotantul meu și mâna mea dreaptă. De altminteri, pe el îl lăsam să-mi țină locul, deși era mai tânăr decât plutonierul celălalt, Cebuc, om vrednic și acela, dar care, când striga „trăiți!” sau asculta vreun ordin, nu-și proptea ca Gârneață ochii drept în ochii mei.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța respectării unor reguli într-un domeniu de activitate*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic* studiat, aparținând lui *George Bacovia*.

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, leitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a)
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *vrednic* – destoinic; *teancuri* – grămezi) **2x1p=2 puncte**
2. explicarea rolului virgulelor în secvența indicată (de exemplu: separă termenii unei enumerații) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. menționarea tipului de perspectivă narativă din textul dat – perspectivă subiectivă **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: noaptea, soldatul) **2x2p=4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea spațială în textul dat (de exemplu: *flancurile sectorului*; *de peste fluviu*) **2x2p=4 puncte**
7. prezentarea adecvată și nuanțată a rolului verbelor la timpul imperfect 4 p./prezentare schematică, ezitantă 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere) **2x1p=2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre trăsăturile menționate **2x1p=2 puncte**
9. – comentarea adecvată și nuanțată a secvenței citate **3 puncte**
 - *comentare adecvată și nuanțată 3 p.*
 - *comentare schematică, ezitantă 2 p.*
 - *încercare de comentare 1 p.*– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p./formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p./utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2x3p=6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p=6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături ale textului poetic studiat, care fac posibilă încadrarea într-o perioadă, într-un curent literar/cultural sau într-o orientare tematică
2x2p=4 puncte

(Cele 2 puncte pentru fiecare trăsătură se acordă astfel:

- *prezentare nuanțată și adecvată a trăsăturii 2 p.*
 - *prezentare schematică sau superficială a trăsăturii 1 p.)*
- prezentarea a două imagini/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume a textului poetic studiat, aparținând lui George Bacovia **4 puncte**
- *precizarea temei și a viziunii despre lume și ilustrarea acestora prin două imagini/idei poetice relevante: 4 p.*
 - *precizarea temei și a viziunii despre lume și ilustrarea acestora printr-o imagine/idee poetică relevantă: 2 p.*
 - *simpla precizare a temei și a viziunii despre lume sau a unor idei poetice: 1 p.*
- câte 1 punct pentru ilustrarea oricăror patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume **4x1p=4 puncte**
- susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p./încercare de susținere a opiniei formulate sau schematism 2 p./simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică*
 - *2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică*
 - *1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta*
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante*
 - *2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante*
 - *1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism*
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p./vocabular restrâns, monoton 1 p.*) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.